

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 13 december 2022
Voorstel: 2022-095

Zaaknummer: 1894/2020/2179247
Documentnummer: 1894/2022/2643956
Datum collegebesluit: 31 oktober 2022

Onderwerp

Invulling behoefte woonwagenstandplaatsen

Openbaarheid

Alle stukken zijn openbaar, met uitzondering van het rapport Nijbod woonbehoefteonderzoek woonwagenbewoners Peel en Maas september 2021 (integrale versie)

Voorstel

1. In te stemmen met een voorbereidingskrediet van € 100.000,- voor de uitbreiding van 5 woonwagenstandplaatsen.
2. Het genoemde voorbereidingskrediet onder beslispoint 1 te dekken uit de algemene reserve.

Inleiding

In 1999 is de Woonwagenwet ingetrokken en werd het woonwagenbeleid gedecentraliseerd. In mei 2017 heeft de Nationale Ombudsman een rapport uitgebracht waarin wordt gesteld dat het Rijk en de gemeenten het recht van de woonwagenbewoners onvoldoende erkennen en faciliteren. In juni 2018 werd door het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties het beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid aangeboden aan de gemeenten.

Naar aanleiding van genoemd rapport van de Nationale Ombudsman en het beleidskader van het Ministerie heeft de Provincie Limburg begin 2020 een behoeftenonderzoek laten uitvoeren naar de provinciale behoefte aan woonwagenstandplaatsen. Naar aanleiding van dat indicatieve onderzoek heeft de gemeente Peel en Maas een nader verkennend onderzoek opgestart om die behoefte te concretiseren. In het onderzoeksrapport van Nijbod wordt melding gemaakt van een extra behoefte van 13 woonwagenstandplaatsen en geeft Nijbod handreikingen en adviezen over hoe met dit vraagstuk om te gaan.

In het rapport van Nijbod staat dat het oorspronkelijk aantal woonwagenstandplaatsen in Peel en Maas van 15 plaatsen gereduceerd is naar de huidige 10 woonwagenstandplaatsen. Nijbod geeft het haar rapport het advies om in ieder geval deze 5 woonwagenstandplaatsen terug te brengen. In dit raadsvoorstel wordt aangegeven hoe het college om wil gaan met de behoefte zoals door de firma Nijbod is geïnventariseerd.

Beoogd effect

Een reële invulling geven aan de woonbehoefte van de woonwagenbewoners in Peel en Maas.

Argumenten

1.1 De gemeente heeft een juridische verplichting voor het realiseren van voldoende woonwagenstandplaatsen op basis van daadwerkelijke behoefte

Het ministeriële beleidskader van 2018 en het rapport van Nijbod geven aan dat gemeenten verantwoordelijk zijn om woonwagenbewoners een reële kans te bieden om in een woonwagen te kunnen leven. Met dit raadsvoorstel geven we inhoud aan die verantwoordelijkheid.

1.2 Het voldoen aan voldoende woonwagenstandplaatsen draagt bij aan de doelen van onze beleidskaders Vitaal wonen en Zorg en ondersteuning

In de kaderstelling vitale leefomgeving, zorg en ondersteuning en in de prestatieafspraken met de woningcorporaties staat beschreven dat de gemeente kijkt naar het huisvesten van bijzondere doelgroepen, waaronder ook woonwagenbewoners.

1.3 We bieden woonwagenbewoners gelijke kansen in vergelijking met overige behoefte aan sociale huur

De behoefte aan een woonwagenstandplaats is erg specifiek en locatiegebonden. Daardoor is de wachttijd voor een vrijkomende woonwagenstandplaats vergelijkbaar met een sociale huurwoning met specifieke eisen (bijvoorbeeld vrijstaand) in Peel en Maas: gemiddeld 7 à 8 jaar. Met de beoogde uitbreiding, transformatie en toewijzingsbeleid denken we redelijk en eerlijk in deze behoefte te kunnen voorzien.

1.4 We monitoren de behoefte en stellen bij waar nodig

Net als de reguliere woningbehoefte houden we de behoefte aan woonwagenstandplaatsen in de gaten. We maken daarbij gebruik van de expertise en cijfers van de woningbouwcorporaties. Eventuele aanvullende maatregelen zijn onderdeel van de prestatieafspraken.

2.1 Het voorbereidingskrediet is onder andere nodig voor uitwerking van het omgevingsplan, externe expertise en deskundigheid

De voorbereidingskosten omvatten onder andere externe capaciteit, begeleiding en deskundigheid ten aanzien van het omgevingsplan, bodemonderzoeken, financiële verkenningen en civieltechnisch ontwerp- en bestek.

Kanttekeningen

1.1 Verwachting woonwagenbewoners

Op 14 oktober hebben er gesprekken plaatsgevonden met woonwagenbewoners. In deze gesprekken hebben de woonwagenbewoners aangegeven niet tevreden te zijn met een uitbreiding van vijf woonwagenstandplaatsen. De woonwagenbewoners willen graag de behoefte aan dertien woonwagenstandplaatsen direct gerealiseerd zien en dat daarbij ook rekening wordt gehouden met onderlinge verstandhoudingen. Geadviseerd wordt met de beoogde uitbreiding van vijf woonwagenstandplaatsen in te stemmen. Deze zijn redelijk en billijk is, met in acht name van de genoemde acties en randvoorwaarden hieronder.

Randvoorwaarden voor uitbreiding van woonwagenstandplaatsen.

1. Aanleg nieuwe woonwagenstandplaatsen

Het in het verleden gesaneerde aantal woonwagenstandplaatsen, zoals benoemd in het rapport van Nijbod, gaan we terugbrengen. Dat betekent dat vijf nieuwe woonwagenstandplaatsen worden ingericht. We gaan daarbij uit van uitbreiding van bestaande woonwagenlocaties. Dit sluit aan bij de woonvisie en is op redelijke termijn te realiseren.

2. Transformatie van bestaande woonwagenstandplaatsen

Er zijn plaatsen in de gemeente die gekwalificeerd worden als woonwagenstandplaatsen, maar die niet door de doelgroep bewoond worden. We onderzoeken samen met de woningbouwcorporaties of deze doelgroep (en zo ja, onder welke voorwaarden) kan worden bewogen om alternatieve woonruimte te accepteren. Dit geldt voor reguliere uitstroom als actieve benadering. Met de woningbouwcorporaties willen we afspraken maken om deze woningen bij mutaties specifiek toe te wijzen aan de doelgroep.

3. Woonwagenstandplaatsen duurzaam toewijzen

Woonwagenstandplaatsen vervullen een heel specifieke woonbehoefte die verankerd ligt in het landelijk kader. Om deze specifieke woonbehoefte te kunnen blijven invullen gaan we uit van in ieder geval de volgende voorwaarden om in aanmerking te kunnen komen voor een woonwagenstandplaats.

- a. Er is een gemeentelijke en/of familiere binding/ afstammingsbeginsel.
- b. Men kan aanspraak maken op een plek als de ouders ook in een woonwagen hebben gewoond.
- c. Inschrijvingen voor een standplaats en/of woonwagen gebeurt via de daartoe bestemde websites van de corporaties (Thuis in Limburg en Thuisbijantares).

In overleg met de woningcorporaties worden deze en aanvullende voorwaarden nader uitgewerkt in het toewijzingsbeleid voor de woonwagenstandplaatsen. De woonwagenstandplaatsen in Kessel zijn nu nog eigendom van en worden verhuurd door de gemeente. Het is de bedoeling deze woonwagenstandplaatsen over te dragen aan de woningcorporatie, zodat ook deze standplaatsen duurzaam aan de doelgroep kunnen worden toegewezen.

Financiën

De financiële gevolgen van dit voorstel zijn éénmalig € 100.000,- en zijn niet opgenomen in de huidige begroting. Zoals al aangegeven bestaan de voorbereidingskosten onder andere uit kosten voor het omgevingsplan, diverse (bodem)onderzoeken, externe deskundigheid en capaciteit, communicatiekosten, financiële verkenningen en een post onvoorzien.

We stellen voor om het gevraagde voorbereidingskrediet van € 100.000,- te dekken uit de algemene reserve. De stand van de algemene reserve per 1 januari 2023 bedraagt € 5.799.037,-

Uit een eerste calculatie voor wat betreft daadwerkelijke realisatie van 5 woonwagenplaatsen wordt duidelijk dat hier voor zover nu bekend een bedrag van ongeveer € 400.000,- mee gemoeid is. Dit bedrag wordt bij de uiteindelijke kredietaanvraag gespecificeerd.

Juridische afwegingen

Uit jurisprudentie blijkt dat gemeenten de juridische verplichting hebben om woonwagenbewoners te faciliteren in hun behoefte om te kunnen wonen in een woonwagen.

Communicatie

Na besluit van de gemeenteraad over het voorbereidingskrediet volgt communicatie via de gebruikelijk kanalen. Bij concretisering van de uitbreiding van woonwagenplaatsen dient een goede en zorgvuldige omgevingsdialoog gevoerd te worden met zowel de woonwagenbewoners, de omgeving/ gemeenschappen en de woningcorporaties.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Peel en Maas,

de gemeentesecretaris/ directeur,
L.P.H. Breukers

de burgemeester
W.J.G. Delissen-van Tongerlo

Behandelend portefeuillehouder: Rob Wanten

Bijlage(n):

- *Rapport Nijbod woonbehoefteonderzoek woonwagenbewoners Peel en Maas september 2021 (geanonimiseerde versie)*
- *Rapport Nationale Ombudsman – woonwagenbewoner zoekt standplaats mei 2017*
- *Beleidskader gemeentelijk woonwagen- en standplaatsenbeleid Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties 2018*
- *VNG wegwijzer gemeentelijk woonwagen en standplaatsen beleid*
- *Rapport behoeftepeiling woonwagenstandplaatsen provincie Limburg Companen maart 2020*
- *Folder Provincie Limburg – alleen bouwen binnen bestaand gebied*

Niet openbaar/ alleen ter inzage voor de raad

- *Rapport Nijbod woonbehoefteonderzoek woonwagenbewoners Peel en Maas september 2021 (integrale versie)*